

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

De Ballon

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 8 juli 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 18 juni 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterspeelzaal De Ballon. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Deze peuterspeelzaal maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het peuterspeelzaal en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het peuterspeelzaal aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie:
Vlietkinderen

LRK-nummer: 469443212

Totaal aantal doelgroeppeuters: 14

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het peuterspeelzaal aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het peuterspeelzaal en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding en de pedagogisch medewerkers volgen verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het peuterspeelzaal legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

We zien dat de pedagogisch medewerkers nog te weinig beeld hebben met wat de peuters nodig hebben als ze achterblijven in hun ontwikkeling. Zij stimuleren wel de ontwikkelingen van de peuters, maar hebben daarbij te weinig aandacht voor een verklaring van de achterstand en voor doelgerichte extra hulp. Ook het aanbod voor alle kinderen zou doelgerichter en specifiek, bijvoorbeeld in de dagplanning opgenomen kunnen worden.

De leiding van het peuterspeelzaal brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding van het peuterspeelzaal maakt geen uitgebreid jaarplan waarin staat wat goed gaat en wat nog verbeterd kan worden aan de kwaliteit van de voorschoolse educatie op De Ballon.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op De Ballon.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de pedagogische coördinator en (locatie)managers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het

onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Kan beter
  - Voldoende
  - Goed
- .....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op De Ballon.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op De Ballon als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende. Enkele standaarden kunnen beter.

Context

De Ballon biedt al vele jaren opvang aan doelgroepeuters. Op dit moment bestaat de groep uit 16 kinderen waarvan er 14 doelgroepeuter is. De Ballon zit in hetzelfde gebouw als de basisschool De Parachute. Ze heeft een mooie grote eigen buitenspeelplaats.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 24 mei 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op De Ballon.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•	•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	

Toelichting Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, het doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Daarnaast kan het aanbod nog gericht aansluiten bij de verschillende ontwikkelings-niveaus van de peuters

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Tijdens de observatie

hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering.

Wat beter kan, is het gebruiken van de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende begeleiding bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van deze doelen en het educatieve aanbod.

Daarnaast kan de voorschool meer nagaan waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur en een de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering.

De pedagogisch medewerkers kunnen bij de instructies en vrij spel meer responsief reageren en passende werkvormen gebruiken die beter aansluiten bij vooraf gestelde doelen en bij de zones van de naaste ontwikkeling van de peuters.

Daarnaast is het van belang dat de pedagogisch medewerkers de mondelinge taalvaardigheid van de peuters verbeteren door hen effectiever te stimuleren om onderling in interactie te gaan.

De feedback die de medewerkers geven is veelal positief maar kan specifiek gemaakt worden en meer gericht zijn op de kansen tot ontwikkeling binnen het speel-en leerproces.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende. De leiding van De Ballon en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De peuterspeelzaal ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels nieuwsbrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het zorgen voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. De Ballon geeft aan dat ze een gezamenlijke lijn belangrijk vindt maar dat de samenwerking op dit gebied nog beperkt is. Een doorgaande beleidslijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind ontbreekt dan ook. Wel is er met Basisschool De Parachute sprake van goede informatie-uitwisseling.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

De Ballon heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het stellen van streefdoelen.

De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen nog geen streefdoelen vast op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie en de ontwikkelingsgroei van de kinderen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als kan beter.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties maatregelen ter verbetering.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering.

Wat beter kan, is het formuleren van ambitieuze doelen en op basis van een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan evalueren. Daarbij ligt de nadruk of de voorschool de peuters voldoende voorbereidt op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg kan de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld brengen. Daarmee krijgt zij inzicht in waar de pedagogisch medewerkers zich verder kunnen verbeteren.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het betrekken van belanghebbenden bij de ontwikkeling van het beleid van De Ballon. De ouders worden wel goed geïnformeerd, maar zij worden nog niet actief bevraagd naar voorstellen ter verbetering van het beleid.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

18 juni is Vlietkinderen peuterspeelzaal de Ballon bezocht door de inspectie van het onderwijs ten behoeve van het meten van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Fijn dat Vlietkinderen peuterspeelzaal de Ballon een bijdrage heeft kunnen leveren aan het in beeld brengen van de (landelijke) kwaliteit van de voorschoolse educatie. Wij zijn zeer benieuwd naar de eindrapportage.

Wat gaat goed bij Vlietkinderen peuterspeelzaal de Ballon?

Uw conclusie dat de (inhoudelijke) kwaliteit van onze peuterspeelzaal en van de pedagogisch medewerkers als goed kan worden beoordeeld maakt ons trots. Met name omdat de emotionele veiligheid die een peuter nodig heeft om zich te ontwikkelen binnen peuterspeelzaal de Ballon meer dan gewaarborgd is en dat de pedagogisch medewerker ziet op welk gebied de peuter nog ondersteuning nodig heeft.

Wat kan beter bij Vlietkinderen peuterspeelzaal de Ballon?

Binnen peuterspeelzaal de Ballon wordt al gewerkt met individuele- en groepsgebonden (ontwikkel)doelen maar een terechte conclusie van u is dat deze explicieter uitgewerkt kunnen worden. Wij gaan hier de komende tijd mee aan de slag.